

SÁRISÁPI HÍRMONDÓ

ŠARIŠÁPSKE
SPRÁVY

24. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

2020. DECEMBER

ADY ENDRE: Karácsony – Harang csendül...

I.

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumban
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba'
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten

Szent kegyelme sugna, szállna,
Az én kedves kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

II.

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
– Úgy mint régen –
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna, mindent,
Elfeledni,
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermek szívvel
A világgal
Kibékülni,
Szeretetlenben üdvözülni.

III.

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.

Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget.
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra.

Karácsonyi köszöntő

Kedves Sárísápiak!

Községünk ünneplőbe öltözött, karácsonyi fények csillognak az utcákon, a házak ablakában, a kerti fenyőágon. Karácsony közeleg. Ilyenkor jobban vágyunk a csendre, a nyugalomra, szeretet járja át lelkünk. Az idei esztendőben erre még inkább szükségünk van. Nehéz időszak áll mögöttünk, és talán előttünk is. Az idei esztendőben sötét árnyék vetül a legszebb ünnepre is.

Engedjék meg, hogy az év végéhez közeledve köszönetet mondjak mindazoknak, akik egész évben segítettek településünk mindennapjait, fejlődését, az önkormányzat, az intézmények munkáját. Köszönetet mondjak azoknak, akik a legnehezebb időszakban is legjobb tudásuk szerint, szeretettel, lelkesedéssel segítettek a falu mindennapjait, életét. Köszönetet mondjak az egészségügyi és szociális dolgozóknak, a pedagógusoknak, a kereskedelemben dolgozóknak, az önkéntes tűzoltó egyesület tagjainak, a civil segítőknek, képviselőtársaimnak és munkatársaimnak, hogy az év minden napján azért dolgoztak, hogy a falu élete egyetlen percre se álljon meg, hogy terveinket a lehető

ségekhez mérten végrehajthassuk. Köszönöm a lakoságnak, hogy mindehhez a partnerünk volt.

Karácsony közeleg. Csendesedjünk el, gondoljunk most azokra, akik közel állnak szívünkhöz, családunkra, szeretteinkre. Az ünnep szépségét ne a díszbe csomagolt ajándékok jelentsék, hanem a szeretet, a béke, és ami most talán mindennél fontosabb, az egészség. Figyeljünk arra, hogy ezek ne csak az ünnep idején, hanem a rohanó hétköznapiakon az új esztendőben is jelen lehessenek.

Kívánom mindannyiuknak, hogy a béke, a szeretet tegye szebbé az ünnepet!

„Karácsonykor az ember mindig hisz egy kisé a csodában, nemcsak te és én, hanem az egész világ, az emberiség, amint mondják, hiszen ezért van az ünnep, mert nem lehet a csoda nélkül élni.”

Márai Sándor soraival kívánok áldott, békés, szeretetteljes karácsonyt és boldog, egészségben gazdag újévet minden kedves Sárísápon élő számára!

**Kollár Károly
polgármester**

Tisztelt Sárísápiak, Kedves Testvérek!

Mindannyian érezzük, hogy az idei karácsonyi készülődésünk más, mint az előző években. Az egész év az óvatosság és az elővigyázatosság, a különböző közösségi programok elhagyásával vagy online megtartásával telt el. És most amikor karácsonyra készülünk a közvetlen közelünkben tapasztaljuk meg a láthatatlan ellenség (koronavírus) támadását.

A mostani helyzet arra kell, hogy ösztönözzön bennünket, hogy még nagyobb bizalommal forduljunk Jézus által a mennyei Atyához.

A zsolnáros szavai is erre bátorítanak: „Bízd sorsod az Úrra, benne remélj, és Ő gondoskodik rólad” Vö.Zs37,5

Az adventi időben az egyházunk felidézi a zsidó nép várakozását, a Megváltó eljövételére.

Már azt is tudjuk, hogy a Megváltó, Jézus Krisztus eljött.

Hogyan jött el? Egy kisgyermekként született Betlehemben az istállóban, mert nem volt hely számára a szálláson.

A jelen helyzet kihívásaira válaszolva, a testi védekezések, előírások betartások mellett, a lelki immunrendszerünket is kell, hogy erősítsük. Erre az adventi idő kiváló lehetőség, az adventi színek is erre tanítanak:

- az adventi koszorú színe a zöld a reményt jelképezi, Jézus Krisztus feltámadása, a reményünk alapja;
- a lila a bűnbánat, ez azt jelenti, hogy elfogadjuk a segítséget a Jóistentől az egyházon keresztül, a szentgyónásban és a szentáldozásban, hogy jobban tudjuk gyakorolni a szeretetet;
- a rózsaszín az örömet jelenti, hogy örömmel, jó csele-

kedetekkel és szeretettel készülünk a közelgő ünnepre, karácsonyra.

A Szentcsalád: Jézus, Mária és József, arra tanít bennünket, hogy örüljünk a kis dolgoknak, Jézus szegénnyé lett, hogy minket a szeretetben gazdaggá tegyen. A mai rohanó világban be kell, hogy lopjuk az igazi szeretetet, vagyis Jézus szeretet parancsát kell aprópénzre váltanunk a mindennapi életünkben. Amit magunknak nem akarunk, azt másnak se tegyük!

A koronavírus-járvány idején meghatározó látni és hallani az együttérzést, a segítséget, mert mindannyian törekenyek vagyunk, és ki vagyunk szolgáltatva, azaz rászorulunk egymás segítségére.

Jézus tanításában többször látjuk a gyengeséget, ami nem egyenlő a gyengeséggel, hanem inkább az Isten szeretetére való ráhagyatkozás.

Ezt kell mi is tanuljuk, és imádságban kérjük a Szentlelket, hogy bízzunk az Istenben, mert Ő olyan gazdánk, aki gondunkat viseli.

Karácsonykor Jézus első eljövételét csodáljuk a betlehemi kisdobban, és közben az irgalmasság testi és lelki cselekedeteiben (az éhezőnek enni adni, a szomjazónak inni adni, a tudatlanokat tanítani, a szomorúakat vigasztalni stb.) most is találkozunk az irgalmas Istennel.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a település minden lakójának jó egészséget, békés karácsonyt és boldog újévet!

**Tisztelettel és szeretettel:
Szócs László plébános**

Miért lett Isten emberré? Cur Deus homo?

Jeles napokon törekedni szoktunk arra, hogy megragadjuk az ünnep eredeti értelmét, lényegét, belső lelki tartalmát. Karácsony esetében ez azt jelenti, hogy kétezer éves időbeli, valamint kulturális és földrajzi különbséget kell áthidalnunk. Elsősorban pontszerű a visszatekintés: mi és miért történt akkor? A 11. században élt Canterburyi Anzelm megfogalmazásában: Cur Deus homo? Miért lett Isten emberré? Mindezekén túl azt is át szoktuk gondolni, hogy milyen előzmények, öszövet-ségi ígéretek, messiás váradalom után, milyen Isten által eltervezett célból történt a testet öltés?

Karácsonyra való adventi felkészülésnél nemcsak az „akkor”, hanem az „azóta” is rendkívül érdekes. Egyház és kultúrtörténeti folyamatokra figyel ez a fajta visszatekintés, és megragadható fordulópontokat fog meg. Hogyan ünnepelt az egyház a kétezer éves egyháztörténet különböző korszakaiban.

Feltesszük a kérdést, hogy mióta tartjuk meg évről évre Jézus születésének napját. Elgondolkodhatunk azon, hogy mióta van karácsonyfa, éjféli mise, betlehemezés? Miben más az ortodox, a római, valamint a protestáns hagyomány. Érdeklődésre tarthat számot, hogy az adventi böjt hossza hogyan változott. Ma is van négy vasárnapból és a görög katolikusoknál hat vasárnapból álló adventi időszak. Az egyháztörténet időbeli és földrajzi tágassága gazdag hagyományanyagot, valóságos kincsesbányát jelent.

A **mi történt akkor**, és **miképpen ünnepeljük meg azóta** kérdéseknél, van egy közös tudásunk, azon felül vannak olyan ismeretek, amelyek elhalványulnak, és újra fel tudjuk idézni őket, és szinte mindig van új ismeret, új felfedezés. Egy vers, egy ének, egy novella, egy elfeledett szokás, egy régen nem kóstolt étel, vagy éppen egy spirituális összefüggés megértése.

De térjünk át a közösségekről a családokban élő egyes emberekre. Egyénileg is fontos a számunkra, hogy a megelőző esztendőnkben, különböző életszakaszainkban hogyan ünnepeltünk szülőfalunkban, esetleg külföldön, vagy itthon Sárísápon. Más és más hagyományokat hoztak szüleink a nagyszülői háztól, amit egyesítettek és kisgyermekként számunkra az volt a megünneplés egyetlen lehetséges módja, majd családot alapítva két hagyományt kellett nekünk is egyesíteni és közös ünneplést kialakítani.

2020 karácsonyára készülve a hangsúlyok máshová kerültek. Azt méregetjük, hogy mi változott meg a világiárvány esztendejében. Az egy háztartásban élők belső élete nagyobb hangsúlyt kapott. Felértékelődött az udvar, a kert, a természet. Hosszabbak lettek a telefonbeszélgetések. Segítjük és óvjuk idősebb hozzátartozóinkat. A református szórványmisszió idei élménye a szabadtéri istentisztelet, és az internetes élő közvetítés.

De az idős korosztály egy része nincs jelen a neten. Kitá-láltunk egy kedvelt istentiszteleti formát: Több körben, hat fős telefonos konferenciabeszélgetés keretében tartjuk meg istentiszteleteinket azoknak a testvéreknek, akik nem tudnak interneten bekapcsolódni.

Nem hallgathatunk a lelki teherről sem. Vannak veszteségeink, szorongásaink, félelmeink. A tavaly Karácsonykor hallgatott hírekről nem is gondoltuk, hogy közelivé válnak, márciusban pedig nem gondoltuk, hogy ilyen sokáig eltart a védekezés. Korlátozottak az ember lehetőségei. A modern emberé is. Térdre kényszerültünk, de ez az állapot tartogat számos lehetőséget. Onnan tudjuk ezt, mert nem először vagyunk így, és nem először fordulunk nehéz helyzetünkben Istenünkhöz. Őbenne van nyugalunk és erőnk. Ezt a külső, Istentől kapott segítséget viszont adjuk tovább. A családban a barátok között és a településen. Szeressük egymást, figyeljünk egymásra, mutassuk ki szeretetünket. Istentől kapott nyugalunk áradjon környezetünkre! Boldog Karácsonyt kívánok a Sárísápiaknak és minden újságolvasónak!

Rácz Tibor református lelkipásztor, Tatai Református Egyházmegye Gerecsei Szórványmissziója

Élelmiszergyűjtés

A Szent Imre Plébánia Karitászcsoportja és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete közös, adománygyűjtő akciónak köszönhetően...rászoruló, sárísápi család kap ajándécsomagot az ünnep közeledtével. A helyi élelmiszerboltokban kihelyezett gyűjtőpontokon...kilogramm adomány halmozódott fel a helyiek jóvoltából. A családokhoz kerülő táskákba az alapvető élelmiszerek mellett édesség, gyümölcs, valamint tisztálkodó- és tisztítószer is került. A szervezetek tagjai ezúton is köszönik a helyi lakosok felajánlásait.

Minden sárísápi lakosnak áldott, békés karácsonyt kíván a Szent Imre Plébánia Karitászcsoportja és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete!

Kedves Sárisápi Lakosok!

Sok szeretettel köszöntjük Önöket. Sajnos az idei évet a Sárisápi Német Nemzetiségi Önkormányzat is kitörölné a naptárából. A betervezett programjaink nem valósulhattak meg a kialakult helyzet miatt.

A jövőben viszont újra szeretnénk hagyományos rendezvényeinket megtartani, melyekre sok szeretettel várunk Mindenkit. Az év legszebb ünnepéhez közeledve meghitt készülődést és szeretetteljes napokat kívánunk Mindannyiuknak!

Áldott, békés karácsonyt és boldog új évet kívánunk Önöknek!

Wir wünschen frohe Weihnachten und ein gesundes, glückliches neues Jahr!

Sok szeretettel: a Sárisápi Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjai

Hírek

Bursa Hungarica

Hét sárisápi, felsőoktatási hallgató részére - szociális helyzete alapján - havi hatezer forint ösztöndíjrész támogatást állapított meg a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat alapján Kollár Károly polgármester. Az ösztöndíj folyósításának időtartama 2021. évben 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév (a 2020/2021. tanév második és a 2021/2022. tanév első féléve), amelyet a felsőoktatási intézmény utal a hallgató bankszámlájára.

Urnafal épülhet

A Magyar Falu Program keretében meghirdetett **Temető infrastruktúra fejlesztése - 2020** pályázati kiírásra benyújtott pályázatunk pozitív elbírálásban részesült. Az elnyert támogatás összege 4 999 990 Ft. A projekt keretében a jövő év első felében egy 20 férőhelyes urnafal épülhet meg a ravatalozó feletti területen, melynek kialakításához 2,8 millió forint saját forrással járul hozzá az önkormányzat.

Utcafelújítások

Folytatódott településünkön a belterületi utak felújítása, az önkormányzati költségvetés és pályázati forrás terhére. A Pincesor utca 4,3, a Dózsa György utca 16,3, a Bányász utca 7,6, míg a Szent István utca 1,4 millió forint értékben került felújításra, december elején. A kisebb utcák rekonstrukciója mellett zajlott a Hunyadi utca felújítása is, a Mező utca és a Handlova parki játszótér közötti szakaszon. A munka 14,3 millió forint saját forrás segítségével valósulhatott meg.

Az utca egy része ugyan felújítás nélkül maradt, de erre amiatt volt szükség, mert a kimaradt rész újjáépítése hosszabb időt vesz majd igénybe az árkok befedése, az

utca kiszélesítése miatt. Ez nem fejeződhetett volna be a rossz idő beállta előtt. Félig elkészült munkával önkormányzatunk nem kívánta megnehezíteni az ott élők közlekedését. A hiányzó, negyedik szakasz felújítása a Magyar Falu Program keretében valósulhat meg a jövő év elején. A Köztársaság köz és a Mező utca közötti szakaszán az árkok befedésével kiszélesítésre kerül az úttest, amely a járdákkal egyetemben új burkolatot is kap. Ebben az ütemben kerül sor a Mező utca Fő utcai kicsatlakozásának rekonstrukciójára is. A teljes beruházás költsége 46,7 millió forint, amelyhez a pályázati támogatás 30 millió forinttal járul hozzá.

Az utak mellett a gyalogosok közlekedését szolgáló járdák közül megújulhatott a Szent István utca egy szakasza is. A rekonstrukció 1,4 millió önkormányzati saját forrás segítségével valósult meg.

Felújítások a közösségi térben

A Magyar Falu Program **Közösségi tér ki-/és átalakítás és foglalkoztatás - 2020** című pályázat keretében 29 999 940 Ft támogatást nyert el önkormányzatunk. A forrásnak köszönhetően külső hőszigetelés kerül az épü-

let falaira, valamint megújul az esővíz elvezetését szolgáló ereszcatorna hálózat. A munka várhatóan tavasszal veszi kezdetét.

A **Közművelődési érdekeltségnövelő támogatás 2020** keretén belül 1 299 000 Ft pályázati forráshoz jutott önkormányzatunk. A támogatás 3 millió Ft önrővel történő kiegészítésével cserére, szigetelésre kerül a volt büfé feletti tetőszerkezet.

A tetőfelújítás mellett a 2021. évi költségvetés terhére megtörténik a férfi és női mellékhelyiségek felújítása is, az utóbbi mozgáskorlátozott mosdó kialakításával.

Szociális tűzifa

Sárisáp az idei évben is pályázott a belügyminiszter által a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatásra. A pályázati döntés értelmében az önkormányzat az idei évben 66 m³ tűzifa támogatásban részesült. A javaslat szerint a szociális célú tűzifa támogatásra jogosultnak jutó mértéke a pályázaton elnyert szociális célú tűzifa mennyisége és a jogosultak száma alapján egyenlő mértékben kerül meghatározásra. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tíz család részére 3 m³, a lakhatási támogatásban részesülő öt család részére 3 m³, és a rendkívüli települési támogatásban részesülő huszonhat lakos részére 1-1 m³ tűzifa került megállapításra.

Ózongenerátorral a vírus ellen

Ózongenerátorral fertőtleníti önkormányzatunk a közintézményeket, polgármesteri hivatalt, orvosi rendelőket. A hatékony és folyamatos fertőtlenítés érdekében saját készüléket vásároltunk. Az ózongenerátor megfelelő használat során, környezetbarát módon tisztítja a levegőt, vegyszerek használata nélkül. A készülék használatánál a cél, hogy a kezelendő terület légterében minél nagyobb legyen az ózon koncentrációja. Az ózon szabadgyök hatása révén roncsolja a vírus lipidburkát, így módon a vírus elveszíti fertőzőképességét. A Covid-19 járvány mellett más megbetegedések időszakában, de szagtalanításra, gombamentesítésre, kellemetlen szagok megszüntetésére is használható.

Megújult az ivóvízhálózat

Az ÉDV Zrt. megbízásából megújulhatott a Fő utca - Malom utca és a Fő utca - Dolina köz közötti útszakasz ivóvízvezetéke. A rekonstrukciós kivitelezési munkát a Best Grundbau Kft. nyerte el a vízmű pályázatán. A szakasz cseréjére a csövek rossz állapota miatt volt szükség, gyakori csőtörések nehezítették az ott élők mindennapjait. Az útszakasz aszfaltjának javítására a terület súlylédése után, tavasszal kerülhet sor. A munkák lezárását követően az önkormányzat saját forrásából a gyalogosok közlekedését szolgáló járdaszakasz újjáépítését is szeretné elvégeztetni.

Kosárlabdapalánk a játszótéren

Lakossági kezdeményezésre kerül kosárlabdapalánk az újtelepi, Handlova parki játszótérre. A helyi fiatalok által kért, a szabadidő hasznos eltöltését segítő eszköz rögzített, magasságállító szerkezettel ellátva lesz telepítve az aszfaltos pályán. A sporteszköz megrendelése – 610 000 Ft értékben – megtörtént, de kihelyezésére az időjárás függvényében várhatóan csak jövő év tavaszán kerülhet sor.

Helyi adók, bérleti díjak

Nem változik a helyi adók mértéke a jövő évben Sárisápon. A telekadó, a kommunális adó és a helyi iparüzési adó mértéke január elseje után is megegyezik a 2020-as adatokkal. Ugyancsak nem emelkednek az önkormányzat tulajdonában álló lakások, valamint a közterületek bérleti díjai. Változnak viszont a Sárisápi Bányász Községi Tér bérleti és eszközkölcsozónzési díjai. Utóbbiak módosítására, pontosítására főképp a felmerülő igények miatt volt szükség.

Fakivágás csak engedéllyel

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII.30.) Korm.rendelet alapján, a közterületen lévő fás szárú növények (fák, cserjék) kivágásának ügyében elsőfokú hatóságként a polgármesteri hivatal jár el. Az elsőfokú döntést a település jegyzője hozza meg. Kérjük, hogy a közterületen lévő fák kivágásával kapcsolatos kérdéseikkel forduljanak a polgármesteri hivatal munkatársaikhoz.

Tilos avart égetni

A parlament az agrárminiszter által benyújtott, a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény és a természet védelméről szóló törvény módosításával 2021. január 1-jétől megtiltotta az avar és kerti hulladék égetését. A módosítás célja a levegő minőségének javítása, ezáltal a lakosság egészségének védelme. Az égetés helyett javasoljuk a helyben való komposztálást, vagy vegyük igénybe a tavasztól őszig, a Vertikál Zrt. által végzett zöldhulladék elszállítását.

Rendezvénysátor

Annayölgy és Sárisáp Kertbarátainak és Borbarátnőinek Egyesülete pályázatot nyújtott be a Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesület területére meghirdetett felhívás alapján a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatóságához egy 10*15 méteres rendezvénysátor vásárlására. A pályázat sikeres volt, az elnyert támogatás 2 643 187 Ft. A pályázathoz szükséges önrőt Sárisáp Község Önkormányzata biztosította.

Karácsonyi képeslap

Karácsonyi képeslap címmel hirdetett rajzpályázatot Sárísáp Község Önkormányzata az iskoláskorú gyerekek számára. Az ünnepi alkalomra harminchét pályázat érkezett, különböző technikákkal. A színes ceruzarajzok mellett akvarellek, kollázsok is készültek a kreatív gyerekek kezei által. A december 7-én zárult pályázat két korcsoportban kerül díjazásra. A legszebb alsó- és felső tagozatos diákok – **Czverencz Dorottya 7. osztály és Varga Flóra 1.a osztály** - munkáiból készült el Sárísáp digitális karácsonyi képeslapja, de díjazta a zsűri **Balogh**

Ria, Kovács Bence, Balogh Levente és Csoma Médea műveit is, valamint valamennyi alkotónak apró meglepetéssel kedveskedett az önkormányzat.

Gazdagodott a könyvtár állománya

Százhetvenöt darab új könyvvel gazdagodott az idei évben könyvtárunk állománya.

Az alkotások a Könyvtárellátó Szolgálat segítségével kerültek beszerzésre, négyszázezer forint értékben. Az új művek először a friss könyvek polcára kerülnek, hogy a törzsolvások is könnyen megtalálják a legújabb szerzeményeket. Itt külön téma szerint rendezik a könyvtárosok őket - krimik, gyerek könyvek, hazai írók, életmód, történelem - evvel is megkönnyítve a választást. A kiadványok mellett az önkormányzat támogatásának köszönhetően társasjátékok is felkerülhettek a polcokra, amelyek valamilyen korosztály számára kitűnő szórakozási lehetőséget kínálnak a közösségi tér falai között.

Hulladékszállítás, szelektíven

Milyen haszonanyag frakciókat gyűjthetek szelektíven?

Társaságunk házhoz menő rendszerben biztosítja a műanyag (pl. üdítő, ásványvizet PET palackok, fém (pl. öblített alumínium italos dobozok - sörös és üdítő, valamint) a papír (pl. kartondoboz, hullámpapír, irodai papír, fűzet) hulladék elszállítását.

Milyen zsákban helyezhetem ki a szelektív hulladékokat?

A szelektív haszonanyagok bármilyen áttetszőbb zsákban kihelyezhetőek az adott szelektív szállítási napon. A fekete zsákban elhelyezett frakciók NEM kerülnek elszállításra.

Kérjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a szelektíven gyűjtött haszonanyagokat az előre meghirdetett napon, a megszokott módon – reggel 6 óráig - szíveskedjenek kihelyezni az ingatlan előtti közterületre oly módon, hogy a zsákok jól látható helyen legyenek elhelyezve és a közlekedés biztonságát ne veszélyeztesse, valamint a közterületet ne szennyezze.

A szelektív hulladékbegyűjtő gépjármű elhaladása után kihelyezett zsákokat nem áll módunkban elszállítani, járművet nem fordítunk vissza, illetve kiemelten

kérjük, hogy a munkavégzésünk folyamatos, zavartalan és balesetmentes ellátása érdekében a szállító járművet semmilyen esetben ne közelítsék meg!

Hamu elszállítása

Sajnálatos módon, mint ahogy azt az elmúlt években is tapasztaltuk, a lakosok a hamut az edényben helyezik el. Ezzel a legnagyobb probléma az, hogy legtöbb esetben még forró állapotban kerülnek bele az edényekbe, amely több okból is nagyon veszélyes!

A kuka ürítésekor a hamu szállóporként jelentkezik, veszélyezteti a dolgozók egészségét, illetve a forró hamu rendkívül tűzveszélyes a hulladékgyűjtő autóbba kerülve.

Kérnénk a Tisztelt Lakosságot, hogy a továbbiakban ne helyezze az edénybe a hamut, kihűlt állapotban tegye zsákba, a hulladéktároló edény mellé és Kollégáink elszállítják azokat!

Amennyiben Kollégáink azt tapasztalják, hogy bármely edényben hamu található, nem fogják az edényt kiüríteni!

Szíves megértésüket köszönjük!

Kommunál-JUNK Kft.

A Sárísápi Szlovák Önkormányzat hírei

Ismét a nyomdában a helytörténeti album

Hosszú évek gyűjtőmunkájának eredményeként született meg a Sárísáp múltja képekben című, szlovák-magyar kétnyelvű kiadvány 2015-ben. A korábban megrendezett helytörténeti fotókiállítások anyagát kiegészítve készült el az album Huberné Kisgyőri Katalin, Kollár Mária és Szőke Erzsébet hosszas és alapos szerkesztőmunkájának köszönhetően. A képek által a fiatalabb generáció ízelítőt kaphat községünk egykori életéből, az idősebbek felidézhetik a régmúlt idők hangulatát. Bepillantást nyerhetünk a régi Sárísápon élő emberek mindennapjaiba, megismerhetjük népszokásaikat, viseletüket, ünnepeik hangulatát.

A könyv első kiadása 2015-ben került ki a nyomdából, nagy érdeklődés övezte. A Sárísápi Szlovák Önkormányzat kiadványának utánnnyomása most a Magyarországi Szlovákok Szövetsége Közhasznú Alapítvány támogatásával valósulhat meg. A könyv január közepétől ismét megvásárolható lesz a polgármesteri hivatalban.

Pályázati segítséggel újult meg az Emlékház

Megnyitásának huszadik évfordulóját ünnepelte idén a sárísápi Emlékház. A jubileumra kívül-belül megújult az épület és a benne őrzött tárgyak. A Bethlen

Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt pályázaton a ház felújítására 1 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a Sárísápi Szlovák Önkormányzat, amelyet saját forrásból, valamint Sárísáp Község Önkormányzatának segítségével egészítettek ki.

A nyár nagy része renoválással, takarítással telt. A belső falak vakolatjavításán túl megtörtént a meszelésük, a nyílászárók mázolás, valamennyi bútor, használati tárgy tisztítása, szümentesítése, állagmegóvó kezelése. Az udvaron lévő féltető három oldalát fonott mogyoróveszsző kerítéselmekekkel zártuk le, valamint tetejének rossz állapotú, beázó borítását is lecseréltük. Az emlékház és udvara fontos közösségi helyszín. Tavasszal szeretnénk a környezetbe illő asztalokat, padokat elhelyezni, valamint a szerszámok, nem kiállított tárgyak tárolását segítő fésszert felállítani.

A felújítási, takarítási munkákat a szlovák önkormányzat tagjain túl Sárísáp Község Önkormányzatának munkatársai, helyi és térségi vállalkozók, valamint számtalan helyi önkéntes segítette. Ezúton is köszönjük áldozatos munkájukat.

Požehnané, radostné Vianoce a šťastný, zdravý Nový rok prajeme každému obyvateľovi našej dediny!
Šarišápská Slovenská Samospráva

Áldott, boldog karácsonyt és sikeres, egészségben gazdag új esztendőt kívánunk községünk valamennyi lakójának!

Sárísápi Szlovák Önkormányzat

Iskolánk hírei

A szeptemberi évkezdéssel járó kétségek, kérdések, találgatások nem múltak el. Sőt, egyre nagyobb a bizonytalanság, hiszen kiszámíthatatlan hol, mikor és kire csap le a vírus. Sajnos a mi intézményünket sem kerülte el, szülők és pedagógusok is megfertőződtek. Tanulóink sokféle tünettel küzdenek: hasfájás, torokfájás, nátha, láz, de őket nem igazán szűrik. Így lehetetlen a kontakttok követése, a fertőzés elkerülése. Marad a maszkviselés, a fertőtlenítés, az osztályok keveredésének elkerülése.

Tisztelettel kérem a szülőket, ha gyermekük nem is produkálja betegség tüneteit, de a családban, az együtt lakó családtagnál felmerül a Covid gyanúja, ne küldjék gyermeküket az intézménybe!

2020. november 24-től több hétre át kellett térnünk a tantermen kívüli digitális oktatásra a felső tagozaton, mivel 3 felsős kolléga hiányát nem tudtuk helyettesítéssel megoldani. Ez a fajta oktatás nagy kihívás ismét a gyerekeknek és a pedagógusoknak egyaránt.

Vannak tanulók, akik a tantermen kívüli digitális oktatás fogalmát a tanítási szünet fogalmával keverik. Óriási tévedésben vagytok, kedves gyerekek! A tanítási órákon online formában is részt kell vennetek, hiszen a napok mennek tovább, az anyaggal nem szerencsés lemaradni, a hiányzásokat nem érdemes gyűjteni.

Az E-kréta felületen folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, ez a felület az ellenőrző és az üzenőfüzet is egyben, kérem, sürűn nézzék, olvassák el a tájékoztatásokat, tudnivalókat!

Ebben a félévben nagyon kevés programot tudtunk úgy megtartani, ahogy az hagyományosan történt az elmúlt években, évtizedekben. Nem tanácsos vegyülni az osztályoknak, így maradtak osztálykeretben az Európai Diák-sport Nap, az Állatok Világnapja. Elmaradt viszont a nagyon népszerű egészséghetünk, a szlovák táncház és még számos értékes program.

A Szülői Közösség elnöke, Vajdáné Németh Mária lemondott tisztségéről, helyette Hajnikné Katona Mária lett, aki összefogja a szülőket, hogy gyermekeink számára programokat szervezzenek, és anyagi támogatásukkal segítsék iskolánk tanulóit.

Legújabb támogatásuk a szenzoros kézfertőtlenítők vásárlása volt. Minden osztály és a tornacsarnok is kapott egy-egy fertőtlenítő eszközt, melyet ezúton is hálásan köszönünk.

Számos diákunk jár kerékpárral, rollerrel iskolába, és ide-oda támaszják járműveiket. Nagyon káros az iskola udvara a dülöngélő közlekedési eszközöktől. A Szülői Közösség a segítségünkre sietett, és vásároltak az iskolának negyven darab eszköz tárolására alkalmas biciklitárolót. Ennek kialakítása folyamatban van.

Az SZK decemberi programja volt, hogy elhozták hozzánk a Mikulást, aki az idén is megajándékozta a diákokat. Ez az ajándék, és minden, amit iskolánk kap a Szülői

Közösségtől a farsangi bál bevételéből való-sulhat meg. Az eladott belépőjegyek, tombolajegyek és a sütemények vásárlásával támogathatják a szülők, a bálra ellátogatók az SZK működését, tevékenységét, ezáltal sok-sok örömet okozva a sárisápi iskola tanulóinak.

Hálásan köszönöm munkájukat, hiszen azt ne felejtjük el, hogy mindenki a munkaidején túl, szabadidejében végzi közösségünkért ezt a munkát.

Kitartást és jó egészséget kívánok mindannyiuknak!

Köszönöm kollégáim elkötelezettségét, a tanításhoz való elhivatottságukat, az összetartást, amit ebben a nehéz helyzetben nyújtanak.

Bízva a vírusmentes jövőben, kívánok Önöknek és szeretteiknek áldott, békés, meghitt karácsonyt és egészséges új esztendő!

**„Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek,
hogy emberek lehessetek!”**

(Wass Albert)

**Kollár Mária
intézményvezető**

Mikulás az óvodában

Az adventi időszak egyik jeles ünnepe Miklós napja. Dalokkal, mondókákkal, versekkel és a Mikulásnak készülő levél megírásával hangolódunk erre a szép napra.

Az idei Mikulás-nap a jelenlegi helyzet miatt kicsit rendhagyó volt. Az óvoda udvarát feldíszítettük, hogy még varázslatosabbá tegyük ezt a napot. Csoportonként egy-egy dallal, verssel köszöntöttük a közénk érkező Mikulást. A gyermekek áhítattal hallgatták minden szavát. Belepillanthattak a nagykönyvbe, ahová a Manókkal együtt szokott jegyzetelni.

A gyermekek izgatottan várták azt a pillanatot, amikor a Mikulás kinyitotta az ajándékokkal teli zsákját és mindenkinek átadta a meglepetést. Az óvodások nevében köszönetet mondunk Sárisáp Község Önkormányzatának, amely minden gyermeket megajándékozott egy csokoládéval töltött adventi kalendáriummal. A nehéz helyzet ellenére ez a nap is nagy élményekkel telt el az óvodában.

Donászi Magda: Télapóka, öreg bácsi

Mikulás-napkor minden évben,
teletömi puttonyát,
mézes-mázos ajándékkal
szánkázik az úton át.

Vigyáznunk kell minden klubtagunkra

Januárban négyen kaptunk bizalmat az újjáalakult Sárisápi Nyugdíjas Klub vezetésére. Tele voltunk tervekkel, ötletekkel. Sajnos, nem sokáig élvezhettük a nyugodt klubéletet, áprilisban már nem tudtunk összegyűlni a járvány miatt.

Sajnos, a nyár és az ősz sem hozott sok változást. Mindössze háromszor tudtunk találkozni klubtársainkkal. Az első találkozást egy vacsorával tettük kellemessé, emlékezetesebbé, aminek mindenki nagyon örült. Utána egy zsíroskenyér parti keretében jöttünk össze, megbeszélve az elmúlt időszakot és a következő hónapok programjait. Ebből mindössze annyi valósulhatott meg, hogy volt egy nagyon jól sikerült egészségnapunk, sétáltunk egyet klubtársainkkal.

Mivel mindannyian idősek vagyunk, vigyáznunk kell magunkra és minden egyes klubtagunkra is. Ebben az évben már biztosan nem folytatjuk a munkánkat, nem tudunk klubnapot tartani. Célunk, hogy átvészeljük ezt a nehéz időszakot.

A közelgő ünnepekhez minden klubtagunknak és Sárisáp minden kedves lakójának nyugodt, békés adventi időszakot és nagyon boldog karácsonyt kívánunk!

Sárisápi Nyugdíjas Klub vezetősége

A Dorogi Rendőrkapitányság felhívása

Amikor autóval utazik a család téli kikapcsolódásra, a biztonságos célba érés záloga, hogy alaposan felkészüljünk az útra. Minél messzebbre megyünk, annál körültekintőbben kell átgondolnunk, mire számítsunk, mire lesz szükségünk, hogy menet közben semmi ne vonja el figyelmünket a vezetéstől.

Kötelező és ajánlott tartozékok a csomagtartóban:

Hiánytalan elsősegélydoboz, elakadásjelző háromszög, izzókészlet, pótkerék, vontatókötel, indítókábel, kisebb szerelésekhez szükséges szerszámok, kerékpumpa, elegendő mennyiségű fényvisszaverő mellény, elemlémpa tartalék elemmel. Téli tisztító eszközök: jégkaparó, kefe, hólapát, jégoldó, utánpótlás ablakmosó folyadékból. Esernyő, esőkabát.

Túlélőkészlet

Műszaki hiba, közlekedési baleset miatt történő kényszerű vesztéglések idejére vigyük magunkkal az autóban:

- takarót, tartalék meleg ruhákat,
- szendvicseket, termoszban forró teát, kávét, hideg innivalókat, csokoládékat, müzliszeleteket, gyümölcsöket,
- legalább 5 liter tartalék üzemanyagot, ha hosszabb ideig állva fűteni kell a kocsit
- játékokat, könyveket, amelyekkel elfoglalhatják

magukat a gyerekek!

Továbbindulás után az első lehetséges helyen töltsük fel a túlélőkészletünket!

Veszélyes helyzetek

CSÚSZÓS ÚT: számítsunk rá, hogy jelentősen megnő autónk fékútja! Tartsunk nagyobb követési távolságot és kerüljük a hirtelen kormány mozdulatokat!

HIDAK, FELÜLJÁRÓK, ALULJÁRÓK: az útburkolaton a páralecsapódás miatt már 3 Celsius-foknál is jegesedésre kell számítani

JEGES, JÉGBORDÁS ÚT: visszaváltással csökkentjük a sebességet addig, amíg úgy nem érezzük, hogy biztonságosan irányítani tudjuk autónkat! A visszaváltással egy időben lépünk kicsit a fékpedálra, hogy mögöttünk haladók is lássák, lassítunk!

ÚTHIBÁK: Számoljunk azzal, hogy esőben a pocso lyák, télen a hó miatt nem látjuk a kátyúkat, úthibákat.

ROMLÓ LÁTÁSI VISZONYOK: csapadékos időben számítsunk a gyalogosok, biciklisek, motorosok váratlan felbukkanására!

TÚLZOTT MAGABIZTOSSÁG: ne becsüljük alá a veszélyeket, vegyünk vissza a száraz úton megszokott sebességből!

Balesetmentes közlekedést kíván a Dorogi Rendőrkapitányság

Alma, dió, kukorica

A gazdagon díszített karácsonyfa napjainkban az otthonok legfontosabb ünnepi jelképe. Az 1800-as évek végén azonban csak a módos gazdák, a gazdagok lakását díszítette. Néhány évvel később a szegényebb emberek házikójában is onthatta melegét a díszített boróka, fenyő.

Az első karácsonyfákra alma, dió, és pattogatott kukorica került, amelyet felfűzve, mint egy girlandot tettek az örökzöld köré. Később, amikor a lányok már szolgálni jártak Pestre, egyre több sütemény receptje is eljutott a faluba, így a mézeskalácsé, a szaloncukoré is. A mézesek kezdetben csupaszon, majd az ügyes kezű asszonyok által díszítve kerültek a karácsonyfára. A szaloncukorhoz a háziasszonyok a cukrot megolvastották, megpirították, majd apróra vágott diót, mandulát szórtak bele. Kisebbs darabokra vágta, majd a kiszáradt cukrokat ezüstpapírba csomagolták. Míg az idősebb gyerekek vagy szülők díszbe öltöztették a fát, addig az apróságokat vízért küldték a csaposkúthoz.

A hazaérkező gyermekek boldogsága ilyenkor szinte megfogalmazhatatlan volt, számukra ez jelentette a karácsonyi ajándékot. A díszek tekintetében fontos volt az lehetőség, amelyet a fa bontásakor, vízkeresztkor a gyerekek nyalánkságként megehettek

Keszthelyi Antalné visszaemlékezései és a Sárísáp múltja és néprajza című könyv alapján

Változik az „állattartás” Sárisápon

A rendszerváltás után gyorsan nőni kezdett a haszonállatok, illetve tartóik száma. Leginkább a szarvasmarhák, sertések és a lovak száma emelkedett Sárisápon és a környező településeken. Sajnos 2000 és 2010 között ez a növekedés megállt, sőt csökkenni kezdett a haszonállatok száma, melyet mi sem jellemez jobban, mint az a tény, hogy 2018 óta már nincs Sárisápon olyan szarvasmarhatartó akitől házitejet tudnánk vásárolni. A kis létszámú haszonállattartást minden eddigi kormányzat propagálta, és próbálta megkönnyíteni a gazdák helyzetét állami támogatással, pályázatokkal, illetve azzal, hogy a településeken bármelyik lakóövezetben tartható haszonállat. A kormányzatok törekvései ellenére Sárisápon és a környező falvakban nagyon kevesen választják fő megélhetési formaként a haszonállattartást.

A kutyák és macskák létszámában ilyen hullámmás nem volt tapasztalható. Szerencsére a kutya-, és macskatartási kultúra sokat fejlődött. Az állattartási kultúra fejlődésének köszönhetően csökkent a kóbor kutyák száma, és azon eseteké is folyamatosan csökken, ahol az állatok tartási körülményei nem felelnek meg az állatvédelmi jogszabályoknak. Az állattartási és állatvédelmi ügyekben a jegyző az első számú eljáró hatóság, de a probléma megoldására bevonhatja az állatorvost, rendőrséget, tisztiorvosi szolgálatot stb. is.

Minden településen problémát jelent a kóbor kutyák jelenléte. Szerencsére a 2013. január 1-jétől kötelező chipelés, ha lassan is, de láthatóan csökkenti a kóbor kutyák számát. Ezt természetesen segítik a gyepmesteri szolgálatok is, amelyekkel az önkormányzatoknak van szerződése, illetve az állatvédők, menhelyek áldozatos munkája is.

A kóbor kutyák mellett sajnos „kóbor rókák” is vannak a községben. Ezt többen jelezték felém és a polgármesteri hivatal felé is. Ennek megoldására nincs „jogosítványa” sem a jegyzőnek, sem az állatorvosnak. Szerencsére a rókákat központosan immunizálják veszettség ellen, így legalább annak az esélye, hogy a róka veszettséget terjesszen, minimálisra csökkent (a probléma sok települést érint, de jó - a jogszabályoknak megfelelő - megoldást még nem sikerült találni).

Tudomásul kell vennünk, hogy a rókák megváltoztatták szokásaikat, és egyre többet látjuk őket a településeken. Ennek senki sem örül, de ne féljünk, ez természetes folyamat egész Európában. A rókákon kívül megjelentek a település szélén a vaddisznók is. Kérem a lakosságot, ne dobjanak ki nekik ételmaradékot, mert beszoknak a településre. Sajnos idén tavasszal megjelent az afrikai sertéspestis, amely jelenleg a vaddisznók között terjed, ezért is fontos, hogy ne etessük a falu határában kóborló vaddisznókat, mert veszélyeztetik a házisertés állomány egészségét. Ha valaki vaddisznót vagy vaddisznókat észlel lakóháza környékén, jelezze a polgármesteri hivatal, az állatorvos vagy a vadásztársaságok felé.

Tél közeledtével gondoljunk énekesmadarainkra is (cinke, feketeterítő, stíglis stb)! Helyezzünk ki etetőket, és segítsük az áttelelésüket oly módon, hogy etetjük őket. Tavasszal meghálálják majd, a sok kártevő rovar elpusztításával, ráadásul sokat gyönyörködhetünk bennük.

dr. Kollár Sándor
állatorvos

Világító adventi kalendárium

Az idei évben immár negyedik alkalommal öltöznek ünnepi díszbe a falu utcái az adventi időszakban. December elsejétől kezdve egyre több portán találunk számmal ellátott, dekorált ablakokat, amely a karácsony közeledtét jelzi. Nagy-nagy örömünkre már november elején felbukkantak az első érdeklődők, akik reménykedve kérdezték, hogy ebben az évben is lesz-e a faluban adventi ablaknyitogatás. Természetesen nem lehet nemet mondani erre a lelkesedésre, így úgy döntöttünk belevágunk. A cikk megírásakor még nem tudjuk pontosan, hogy hányan leszünk, de ebben a pillanatban ötven feletti jelentkezőt számlálhatunk már. Minden ablakdíszítő lázasan tervezget, hogy az ő nagy napján csodás dekorációval örvendeztethesse meg az „ablakvadászokat”. A díszítők és a nézelődők számára is szívet melengető érzés látni a feldíszített ablakokat, sétálni a faluban, megcsodálni a csillámló fényeket. A 2020-as év a járványhelyzet miatt szá-

mos nehézséget gördített elénk, kompromisszumokra kényszerített mindannyiunkat, de az ünnepekből újra töltekezhetünk és reméljük, hogy a veszélyhelyzet is rövidesen csak egy rossz emlék marad számunkra.

Ezúton kívánunk a falu minden lakójának örömteli ünnepi készülődést és áldott karácsonyt!

Urbanics Hajni és Pfluger Éva

Sárisáp időjárási adatai az elmúlt bő egy évtizedben

Időjárási adatokat kis falunkra vonatkozóan egészen 2006 ősze óta, napi szinten gyűjtök. A mérések kezdetben csak higanyos hőmérővel, illetve kerti csapadékmérővel történtek, majd később már időjárás-állomást üzemelttem be, mely beltéri vevőegységen keresztül jelenítette meg a kint mért adatokat. Ennek ellenére ezeket az adatokat kézzel kellett rögzítenem. Tavaly óta azonban egy korszerűbb állomást kezdtem el használni, amely az adatokat már egyből képes is továbbítani, akár az internetre is. Ennek köszönhetően a mért adatok (hőmérséklet, páratartalom, légnyomás, csapadék, szél) közvetlenül elküldésre kerülnek az Időkép nevű internetes portálra, ahol a beküldött adatok bárki által megtekinthetők. Cikkemben a 2007-2019 időszakban mért fontosabb időjárási adatokat fogom bemutatni.

Az éghajlat (vagy más néven klíma) egy adott hely időjárási viszonyainak összessége, az időjárás elemeinek hosszabb idejű ismétlődése. Általában 30 éves időintervallumot szoktunk vizsgálni egy adott hely éghajlatának meghatározásához, éppen ezért a jelenlegi adataim Sárisápra vonatkozóan még nem elegendők az itteni éghajlat meghatározásához. Továbbá ezt tetézi az is, hogy a mérési adataim nem validáltak, azaz nem tekinthetők hivatalos adatoknak (az Országos Meteorológiai Szolgálat által közzétett adatok viszont már azok; településünkhez legközelebb Táton található ilyen mérőállomás). Arra azonban mégis jók ezek az adatok, hogy megismerhesük, hogyan is alakult az időjárásunk itt a falunkban az elmúlt bő egy évtizedben – beszéljenek a számok!

Téli napról akkor beszélünk, ha egy adott napon a csúcshőmérséklet fagypont alatt alakul, nyári napról pedig, ha az aznapi legmagasabb hőmérséklet meghaladja a 25 fokot. Hőségnapnak azokat a napokat tekintjük, amikor a maximum hőmérséklet eléri, vagy meghaladja a 30 Celsius-fokot.

Mint azt a fenti táblázatban láthatjuk, időjárás szempontjából változatos bő egy évtizeden vagyunk túl. Nem nehéz észrevenni, hogy akár két egymást követő év is jelentősen eltérhet egymástól időjárás szempontjából. Erre nagyon jó példa a 2010-es és a 2011-es év: míg az előbbi esetében 1137,4 mm volt az éves csapadékmennyiség (ez igencsak kiugró értéknek számít, hiszen az óceáni éghajlaton jellemző ekkor mennyiségű éves csapadék), míg 2011-ben összesen mindössze 448,9 mm-t mértem, ami a táblázatban szereplő 13 év legkisebb éves csapadék adata (és a térségünkre jellemző átlagos éves mennyiségtől is elmarad). 2010-ben egyébként májusban, júliusban és augusztusban esett a legtöbb csapadék, amelyet túlnyomórészt intenzív záporok és zivatarok eredményeztek. Az abszolút minimum hőmérsékletet 2012-ben mértem -20,4 fokkal (egészen pontosan február 6-án), míg az abszolút maximumot, 39,7 °C-ot 2007. nyarán (július 20-án) mértem.

A fentiekből jól látszik, hogy voltak összességében melegebb-hidegebb, illetve csapadékosabb és aszályosabb éveink is. A fenti adatsoron nem látszanak egyértelműen a globális felmelegedés itteni hatásai, viszont azt szerintem mindnyájan tapasztaljuk, hogy kevesebb havas napunk volt az elmúlt bő egy évtizedben (sőt, az utóbbi két évtizedben is), valamint, hogy gyakoribbak a szélsőséges időjárási elemek (pl. eltolódó évszakok, kevesebb havas nap, aszály, hosszabb hóhullámok, hirtelen változó időjárás). Ennek mélyrehatóbb vizsgálatához, illetőleg Sárisáp éghajlatának meghatározásához hosszabb adatsorra van szükség. Remélhetőleg bő tíz év múlva ismét megoszthatom majd a fejleményeket.

Bérces Balázs

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Középhő-mérséklet	12 °C	11,4 °C	11 °C	10 °C	10,7 °C	11,5 °C	11 °C	12 °C	11,7 °C	10,9 °C	11 °C	12 °C	12 °C
Átlagos minimum hőm.	7,1 °C	6,8 °C	6,6 °C	5,9 °C	5,8 °C	6,4 °C	6,1 °C	7,2 °C	6,4 °C	5,8 °C	5,7 °C	6,9 °C	6,7 °C
Átlagos maximum hőm.	16,9 °C	16 °C	15,4 °C	14 °C	15,5 °C	16,5 °C	15,8 °C	16,8 °C	17 °C	16 °C	16,3 °C	17,1 °C	17,2 °C
Abszolút minimum hőm.	-8,9 °C	-13,2 °C	-19,2 °C	-16,6 °C	-13,7 °C	-20,4 °C	-11,6 °C	-15,7 °C	-9,7 °C	-13,4 °C	-20,2 °C	-13,8 °C	-12,3 °C
Abszolút maximum hőm.	39,7 °C	32,8 °C	33,4 °C	33,6 °C	34,4 °C	36,8 °C	37,8 °C	34,5 °C	37,5 °C	34,3 °C	37,7 °C	34,1 °C	35,1 °C
Max. napi hőingás	22,2 °C	19,3 °C	19,9 °C	19,8 °C	20,1 °C	21,2 °C	22 °C	21,1 °C	23,7 °C	21 °C	21,5 °C	22,1 °C	22,8 °C
Csapadék-összeg	493,5 mm	453,2 mm	531,2 mm	1137,4 mm	448,9 mm	480,1 mm	637 mm	738,4 mm	454,2 mm	794,8 mm	622,6 mm	592,5 mm	638,9 mm
Legcsapadékosabb nap	40 mm	25 mm	23 mm	98,3 mm	27,6 mm	43,9 mm	43,4 mm	54 mm	37,8 mm	61,8 mm	57,9 mm	39,7 mm	44,4 mm
Csapadékos napok száma	150	125	147	163	123	134	138	149	141	134	115	149	139
Jelentős csapadékos napok száma	29	30	35	63	26	32	39	48	29	49	35	39	43
Zivataros napok száma	31	35	27	29	23	29	29	39	16	22	24	43	25
Forró napok száma	6	0	0	0	0	7	8	0	19	0	2	0	1
Hőségnapok száma	38	15	15	13	18	40	37	16	47	14	43	36	36
Nyári napok száma	89	70	79	50	79	98	79	72	85	93	92	121	91
Fagyos napok száma	52	66	73	95	103	80	77	54	81	79	85	78	71
Téli napok száma	14	10	29	40	22	24	9	8	4	24	25	21	13
Zord napok száma	0	2	7	14	6	13	2	2	0	5	10	5	4
Ködös napok száma	24	24	23	31	42	24	30	36	47	27	34	24	21

Dédszüleink karácsonyi vacsorája

A karácsonyi ünnepek alatti étkezés minden családnak életében fontos szerepet tölt be. Az asztalra kerülő ételek, sütemények hagyománya a modern étkezőasztalokon is fontos szerepet tölt be. Nem volt ez másképp nagyszüleink, dédszüleink korában sem.

Ádám és Éva napján, azaz december 24-én a családok szigorú böjtöt tartottak. Háromszor étkezhettek, de ebből csak egyszer szabadott jóllakni. Ezen a napon minden asztalra túrós lepény, azaz „sirov osuh” került. A délután gyorsan eltelt a karácsonyfa díszítésével, hamarosan elérkezett a vacsora ideje, amelyet az utcán lévő fúvószenekar a Himnusz eljátszásával jelzett.

A családfő a vacsora előtt megszentelte a családot, majd köszöntést mondott, amely után helyet foglaltak. Ettől a perctől kezdve a gazdasszonynak tilos volt egészen a vacsora végéig az asztaltól felállni, hogy a tyúkjai őt utánozva jól üljenek a tojásokon az új esztendőben. Az ünnepi asztal közepét gyékénykosárba helyezett termések díszítették, hogy bő termés legyen a következő évben.

A karácsonyi vacsora étlapja minden családban ugyanazt a három fogást kínálta. Az ételek közül elsőként került az asztalra az alma, dió, az ostya, a méz és a fokhagyma. A családfő először diót adott az asztal körül ülőknek. A zárt dió látványa mindenki számára feltette a kérdést: Vajon egészséges lesz-e a következő esztendőben? A kíváncsiságot hamar feloldotta a dió feltörése.

Megláthatták a választ, ha a dió négy részére pillantottak. Egy-egy rész egy-egy évszakot jelentett. Az egészséges dió jó egészséget, a rossz pedig betegséget jósolt gazdájának a következő évre. Előfordult, hogy csupán egy része volt rossz, ez csak a dióseletke által képviselt évszakban jelentett betegséget. Hasonlóképpen jártak el az almával is.

A fokhagymának mágikus erőt tulajdonítottak, mert úgy vélték, ettől egész évben egészségesek lesznek. Mindezek után következett a finom, illatos böjti bableves, amelyet hús nélkül, habarással készítettek. Utolsónak került az asztalra a pupák, azaz a mákos guba. Vacsora után összegyűjtötték a morzsákat és a maradék fokhagymával együtt a kakasoknak adták, hogy az új esztendőben ne verekedjenek.

Forrás: Haracska Tünde: Sárísáp hagyományai a téli ünnepkörben. In: Sárísáp múltja és néprajza, 1997.

**Áldott karácsonyi ünnepeket és
békés, boldog új esztendőt kívánunk
községünk minden lakójának!**

**Sárísáp Község Önkormányzat
Képviselő-testülete, a polgár-
mesteri hivatal dolgozói és a
Hírmondó szerkesztői**

A Déryné Program hiánypótló kezdeményezésként indult útjára, melynek elsődleges célja a minőségi színházi kultúra eljuttatása a kistelepülésekre, valamint azokra a területekre, ahol a kultúrához való hozzáférés lehetősége korlátozott. Sárísáp sikeresen pályázott, mint befogadó intézmény, így a program keretén belül több társulat produkciója is látható lesz a Sárísápi Bányász Közösségi Tér színpadán.

A minőségi színházi produktumok széleskörű utaztatásával és anyagi támogatásával a kultúrához való hozzáférés pénzügyi és földrajzi akadályait hivatott leküzdeni. Ezzel összefüggésben támogatják a programba jelentkező vidéki kőszínházak, társulatok és alkotócsoporthoz tartozók produkcióinak műsoron tartását. A program a befogadó intézmények számára feloldja azt a finansziális kockázatvállalást, amely a kultúrprogramok szervezése során visszaszorította a kitekintést a biztos anyagi megtérülést ígérő produkciók mögül. Így széles és változatos műfaji kínálat és előadói csoportok jutnak lehetőséghez a program célja szerint.

A program stratégiájához tartozik, hogy elindítson egy öngerjesztő folyamatot is, melynek alapja a minőségi színházi előadások iránti igény megteremtése, növelése, hogy idővel a jelenleg kulturális hozzáférés tekintetében hátrányos helyzetű településeken, térsé-

gekben is erősítsük a minőségi kultúrafogyasztás piaci alapjait.

A program keretén belül október végén a Gózon Gyula Kamaraszínház Déryné hadművelet című, népi abszurdját tekinthették meg, egy felvonásban.

A kulturális programsorozat a jövő évben is folytatódik. A tervek szerint március 13-án a Turay Ida Színház előadásában a Szierelem című darab lesz látható a sárísápi színpadon. A darab főszerepében Détár Enikő és Mikó István.

A Költészet Napja alkalmából került a választás a Tudom, hogy nincs bocsánat című, József Attila műveit feldolgozó előadásra Földes László, azaz Hobo előadásában. Mindez április 23-án a közösségi térben lesz látható, hallható.

A tavaszi, nyári időszakot a komáromi Magyarok Dalszínház Fehérlaposok című musical zárja a program keretén belül.

Valamennyi előadásra jegyek 30 nappal korábban, 200 Ft/fő áron a Sárísápi Bányász Közösségi Térben lesznek megvásárolhatók.

Az előadásokhoz jó szórakozást kívánunk!

Knyazovics Edina

Száz leves tojással

Hét receptgyűjtemény és egy könyvkülönlegesség hordozza Mészáros István, avagy ahogy Sárísápon sokan ismerik „Vizes Pista” nevét. A kisigmándi születésű író egész eddigi életét végigkísérte a művészet, a kreativitás. Az alap szakmája villanyszerelő, de a sors úgy hozta, hogy megtanulta a vízvezeték-szerelés mesterségét, a szakácstanulók közé pedig ötven évesen ült be a szakmunkásképzőbe. A főzés számára kreativitás. A legtöbb esetben abból főz, amit éppen a hűtőben, kamrában talál.

Valamennyi kötetének bevezetője történeti áttekintést ad a gasztronómia világából, majd saját receptjeivel és országos gyűjtésével egészíti ki azokat. A disznóhúsból, halból, csirkéből, szárnyasokból és vadszárnyasokból készült ételek sorát egy különlegességgel is kiegészítette. Hová lehet itt kimenni? címmel az étel utóéletének történelmét dolgozta fel több ezer kötetes könyvtárának segítségével. A tettvágy folyamatosan

hajtja. Elkészült - a tervek szerint jövő évben megjelenő - új könyvének kéziratával is. Ötszáz, tojásból készült ételt gyűjtött egy csokorba, amelyből száz a levesek sorát gazdagítja.

Knyazovics Edina

Két keréken

A sport és a természet szeretete ültette a kerékpárra az idén tavasszal. Azóta csaknem 2000 kilométert teker körbe hazánkban. Keszthelyiné Jeckel Ilonával új hobbijáról, a kerékpározásról beszélgettünk.

Hogyan ültél fel először a kerékpárra?

Már régóta a garázsban porosodott a bringám mikor áprilisban gondoltam egyet leporoltam, biciklire pattantam, és tettem egy kört a Törött-hegy felé. Hogy miért pont ekkor vettem elő? Talán mert tavasz volt, és a lelkem is vágyott rá. Ebben az időszakban volt a koronavírus első hulláma. Ha jól emlékszem, éppen kijárási korlátozás volt, de szerencsére a szabadban való mozgást nem tiltották.

Volt valami, valaki ami motivált, mielőtt felültél a kerékpárra?

Igazából a sport, a természet szeretete, ami akkor is és most is ösztönöz. Mindig is az életem része volt a mozgás, mondhatni egész életemben valamit sportoltam, kisebb-nagyobb kihagyásokkal. A kerékpározással sikerült ezt a kettőt, a sportot és a természetet egyszerre elérni.

Komoly ösztönző erő még, hogy van egy elszánt kerékpáros Facebook-csoport, ahol megosztjuk a bringás élményeinket. Túraútvonalakról beszámolókat, fotókat osztunk meg egymással. A felmerült problémákra is választ kapunk a bringás közösségben. Megosztjuk egymással a nehézségeket és buzdítjuk is egymást, amikor valakinek épp erre van szüksége. Nekem nagyon sokat segített a csoport, és a csoporton keresztül már több környékbeli bringás barátra is szert tennem.

Milyen típusú kerékpárral tekersz?

Gepida Alboin 500-as trekking. Ez egy amolyan túra bicikli, amivel szinte bármely terepen tekerni tud az ember.

Terep vagy aszfalt?

Inkább az aszfalt. Szeretek gondtalanul suhanni szép tájakon keresztül. Szerencsére csodálatos a környékünk és a lehetőségek is adóttak ehhez. Csak nyeregbe kell pattanni és pl. eltekerni Sárísápról Péliföldszentkeresztre, majd onnan lecsurogni Bajóra és áttekerni Nyergesújfaluról kerékpárúton Tátig. Innen egy laza tekeréssel Tokodon át már nincs is messze Sárísáp. Ez a kedvenc környékbeli bringás köröm. Mikor az idő is engedi, hente akár kétszer-háromszor is megteszem ezt a közel 40 km-t. Fantasztikus élmény Péliföldszentkeresztnél kerékpározni. Ennek a helynek van valamiféle kisugárzása az emberre, ami már első alkalommal elvarázsol engem. Ilyenkor észre sem veszem a kilométereket, csak a gondolataimmal foglalkozom, és közben energiával

töltődöm fel. Levezetem a napi stresszt és még a testem is edzem. A kerékpározás nekem maga a boldogság.

Hány kilométert tekertél az idén?

Eddig körülbelül 1840 km-t. Júniusban kezdtem gyűjteni a kilométereket és szeretném az évet 2000 km-rel zárni. Sajnos közbe jöttek egyéb problémák és az időjárás is nehezíti a tervem megvalósítását. Azért még nem adtam fel, remélem idén meglesz az a szép kerek 2000 km.

Melyik volt a leghosszabb utad?

A leghosszabb a Balaton közepének kerülése volt. A balatonszemesi kempingből indultam és a szántódi komppal mentem át Tihanyba, majd Badacsonynál hajóval vissza Fonyódra, a déli partra, utána tekerés vissza a kempingbe. A távolság kb. 85 km volt, a táj meg maga a csoda. Azt hiszem ennél többet egyhuzamban nem tekerem eddig még.

Volt olyan túrad, amely örök emlék marad?

A legnehezebb és egyben a legemlékezetesebb az epöli Kőszikla legyőzése volt számomra. Egy nagyon meleg szeptemberi napon úgy gondoltam eltekerek az Epöli sziklához. Amikor árkon bokron át - mert Sárísáp felől közelítettem meg a célt - megérkeztem a hegy lábához, akkor annyira vonzott a sziklasírt, hogy úgy gondoltam, ha már itt vagyok, fel is tekerem a tetejére. Gondolatnak nem volt rossz, de a közepe felé már tudtam, hogy talán mégsem volt jó ötlet. Nem szoktam olyan könnyen feladni, így hát visszafordulni nem akartam, ezért innen már tolva és taszigálva a kerékpárt, de felértem a tetejére. Bevallom a fáradságtól is összeestem, de az elélem terülő csodálatos panoráma mindenért kárpótolt. Azóta Máriahalom felől az epöli úton már többször eltekertem mellette, de csak messziről csodáltam a Kősziklát. Jövőre biztosan újra meghódítom.

Tervek? Mi az, amit nagyon szeretnél letekerni?

Balatont megkerülni, egy nap alatt. Minden bringásnak vannak bizonyos mérföldkövei, amit szeretne elérni. Például az első 50, 100 km letekerése vagy a 200 km a Balaton körül egy nap alatt. A Balatont idén már há-

rom részletben teljesítettem, ami csodás három nap volt számomra mivel a magyar tenger szerelmese is vagyok. De egy nap alatt teljesíteni, ez az igazi megmérettetés egy bringás számára. Van, aki minél gyorsabban szeretné körbetekerni, és vannak, akik csak teljesíteni szeretnék a Balatonkört. Én az utóbbiak táborához tartozom. A nagy megmérettetés előtt még kipipálom a 100 kilométert, ami nem hinném, hogy ne sikerülne. Viszont a Balaton kör egy nap alatt az komoly kihívás számomra, ami nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is nagy megpróbáltatást jelent. Mielőtt nekivágunk a hosszú útnak mi magunknak is el kell hinni, hogy teljesíteni tudjuk a távot. Ezt sok bringázással, gyakorlással lehet elérni. Ezért nem tettem félre a biciklimet a téli szezonra, és ha az időjárás engedi télen is tekerek, gyűjtöm a kilométereket, a bringás tapasztalatokat.

Hogyan érdemes nekivágni egy téli tekerésnek?

Mindenképp jól felöltözve, mert 10 fok alatt nagyon hideg tud lenni a biciklin, főleg ha erős a menetszél. Fontos a réteges öltözés. Mikor elindulunk, akkor jobb, ha egy kicsit fázunk, és azt se árt, ha plusz viszünk magunkkal egy gyapjút, semmiképp sem pamut felsőt. A pamut azért nem jó, mert az izzadságot csak felszívja, és nem vezeti el, így növeli a hidegérzetet. Amit én használok téli kerékpározáshoz: aláöltözet (rövid mez) hosszú mez, hosszú téli kerékpáros nadrág, lábmelegítő, kabát, kesztyű, csőszál, sapka (sisak alá), kamásli. A téli öltözet

a bringások körében mindig komoly fejtörést okoz. Nehéz eltalálni, ez csak sok-sok hidegben történő bringázással sikerülhet.

Egyedül vagy csapatban?

Ínkább egyedül, de persze nem vagyok ellene a csapatos tekerésnek sem. A férjemmel a nyáron sokat bicikliztünk együtt is, amikor elutaztunk távolabbi vidékekre. Ennek is megvan a szépsége, mert ilyenkor biciklivel együtt bejárjuk a környező vidéket. Így sokkal többet látunk a környék szépségeiből. Viszont bevallom, hogy jobban kedvelem a magányos tekerést. Kerékpározás közben szeretek meditálni, elmerülni a gondolataimban, a lelkemnek is jót tesz, főleg a mostani beteges világban.

Van valami jó tanácsod annak, aki most váгна bele a kerékpározásba

Van egy idézet, ami akár az én mottóm is lehetne, és benne van a lényeg: „Életstílusunkat bármikor módosíthatjuk, ha az árt az egészségünknek. Sosincs korán, és sosincs késő elkezdni.” (Rudi Westendorp.) Tehát ne a kifogásokat gyártsuk, hanem, ha az időnk engedi, akkor pattanjunk kerékpárra. És miért kerékpározás? Azon kívül, hogy a kerékpározás védi a testi és mentális egészségünket, kisgyerekektől a nagyszülőkig mindenki végezheti és remek szabadidősport is. Ezen felül boldoggá is tesz bennünket. Aki nem hisz nekem, próbálja ki, de ne hagyja abba!

Knyazovics Edina

Szerkesztők: Jurásekné Pfluger Éva, Knyazovics Edina,

Ligetiné Vass Éva, Takácsné Molnár Anikó

Felelős kiadó: Kollár Károly polgármester

Nyomdai munka: Táltos Nyomda, Győr - **Tördelés:** Kollár Gábor János - ISSN 2062-9303

